

ประโยค ป.ธ. ๗
 แปล มครเป็นไทย
 สอบ วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๖

๑. สาราณียกรรมปุโรโก โส ภิกขุ อคฺคปิณฺฑํ สพรหฺมจารีณํ ทควา ว
 ภูณฺชติ ฯ เตน วุตฺตํ อคฺคการิกํ อทาสีติ ฯ อคฺคการิกนฺติ อคฺคกิริยํ
 ปจฺมตทฺชปิณฺฑทปาดํ อคฺคคฺคํ วา ปณฺธิตปฺปณฺธิตํ ปิณฺฑทปาดนฺติ อตฺถโธ ฯ
 ยา ปน ตสฺส ทานสงฺขาตา อคฺคกิริยา สา น สกฺกา ทาดุํ ฯ ปิณฺฑทปาดมฺปิ
 หิ โส เถราสนโต ปฏฺจาย อทาสี ฯ เต ภิกฺขุติ เต เถราสนโต ปฏฺจาย
 ปรีกฺขตฺตปิณฺฑทปาดตา ภิกฺขุ ฯ เต กิร สพฺเพปิ กาลมกํสุ ฯ เสสเมตฺถ
 อุตฺตานเมว ฯ อสทฺเชสุ ปน มิจฺฉาทิฏฺฐจิกฺกุเสสุ สกฺกจํ ปณฺธิตโภชนํ ลภิตฺวา
 อนุปฺปรีกฺขิตฺวา เนว อตฺตนา ปรีกฺขณฺชิตพฺพํ น ปเรสํ ทาทพฺพํ ฯ ยํปิ
 อาภิโทสิกํ ภตฺตํ วา ชชชกํ วา ตโต ลภติ ตมฺปิ น ปรีกฺขณฺชิตพฺพํ ฯ
 อปีหิตวตฺถมฺปิ หิ สปฺปวิจฺฉิกาทิหิ อธิสยิตํ ฉทฺทณฺนิยชมฺมํ ตานิ กฺุลาณิ
 เทนฺติ ฯ คนฺธหฺลิตฺทาทิมภฺจิตฺโตปี ตโต ปิณฺฑทปาดโต น คเหตุพฺโพ ฯ สรีเร
 โรคฺคจฺานานิ ปฺลฺลมิตฺวา จปิตภตฺตมฺปิ หิ ตานิ ทาทพฺพํ มณฺณนฺตฺติติ ฯ
 วิมฺสนวตฺถุสฺมี ฯ วิมฺสมาโน เทว วิมฺสติ สกฺโกติ นฺโขอ อิทํ มาเรตุํ โนติ
 วิสํ วา วิมฺสติ มรฺยฺย นฺโขอ อยํ อิมํ วิสํ ขาทิตฺวา โนติ ปฺกฺคกํ วา ฯ
 อุกฺขยาปี วิมฺสาธิปฺปาเยน ทินฺเน มรตฺตุ วา มา วา อุลลจฺจยํ ฯ อิมํ วิสํ เอตํ
 มาเรตฺตุติ วา อิมํ วิสํ ขาทิตฺวา อยํ มรตฺตุติ วา เอวํ ทินฺเน ปน สเจ มรติ
 ปาราชิกํ โน เจ อุลลจฺจยํ ฯ

๒. ชารคฺพนินฺวตฺถุสฺมี ฯ ปวฺภูจปติกาติ ปวาสงฺคตปติกา ฯ คพฺพปาดนฺนฺติ
 เยน ปรีกฺขเตน คพฺโภ ปตติ ตาทิสํ เกสชฺชํ ฯ ทฺวิปชาปติกวตฺถุณิ
 อุตฺตานตฺถานเนว ฯ คพฺพมฺนทฺทวตฺถุสฺมี ฯ มทฺทิตฺวา ปาเตหิตี วุตฺเต อภฺยเนน
 มทฺทาเปตฺวา ปาเตติ วิสงฺเกตํ ฯ มทฺทาเปตฺวา ปาตาเปหิตี วุตฺเตปี สยํ
 มทฺทิตฺวา ปาเตติ วิสงฺเกตเมว ฯ มนฺุสฺสวีกฺคเห ปรียาโย นาม นตฺถิ ตสฺมา

คพุโก นาม มหุทธิโต ปตตีติ วุตเต สา สยั วา มหุทตฺ อลฺเลน วา มหุทาเปตฺวา
 ปาเตตฺ วิสฺงเกโต นตฺติ ปาราชิกเมว ฯ ตาปนวตฺถุสมิมปิ เอเสว นโย ฯ
 วลฺลิตฺถิวตฺถุสมิ วลฺลิตฺถี นาม ยา คพุภํ น คณฺหาติ ฯ คพุกอคณฺหนกิตฺถี
 นาม นตฺติ ยสฺสา ปน คหิโตปิ คพุโก น สณฺจาทิ ตํ สนฺชายตํ วุตฺตํ ฯ
 อุตฺตสมเย กิร สพฺพิตฺถิโย คพุภํ คณฺหนติ ยา ปนายํ วลฺลมาติ วุจฺจติ ตสฺสา
 กุจฺฉิยํ นิพฺพตฺตสฺสตาณํ อกฺขลวิปาโก สมฺปาปฺณาติ ฯ เต ปรีตฺตกฺขลวิปาเกน
 คหิตฺปฏิสฺนฺธิกา อกฺขลวิปาเกน อภิกฺขตา วินสฺสนฺติ ฯ อภินวปฏิสฺนฺธิยเยว
 หิ กมฺมานุภาเวน ทฺวิหากาเรหิ คพุโก น สณฺจาทิ วาเตน วา ปาณเกหิ
 วา ฯ วาโต โสเสตฺวา อนฺตรธาเปติ ฯ ปาณกา ขาทิตฺวา ฯ ตสฺส ปน
 วาตสฺส ปาณกานํ วา ปฏิฆาตาย เภสขฺเช กเต คพุโก สณฺจเหยยฺย ฯ โส
 ภิกฺขุ ตํ อกฺตฺวา อณฺณํ ขรํ เภสขฺชํ อทาสี ฯ เตน สา กาลมกาสี ฯ ภควา
 เภสขฺชสฺส กตฺตฺตา ทุกฺกมฺํ ปณฺณาเปสิ ฯ

ให้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๗

แปล มครเป็นไทย

๑. ภิกษุผู้บำเพ็ญสาราณียธรรมนั้น ถวายบิณฑบาตส่วนเลิศแก่เพื่อนพรหมจารีทั้งหลายเสียก่อนแล้วจึงฉัน ฯ เพราะเหตุนั้น ท่านพระอุบาลีเถระจึงกล่าวไว้ว่า ได้ถวายบิณฑบาตนั้น ทำให้เป็นส่วนเลิศ ฯ บทว่า อุกุการิกิได้แก่ บิณฑบาตที่ตนได้มาครั้งแรก ซึ่งทำให้เป็นส่วนเลิศ, อีกอย่างหนึ่งอธิบายว่า บิณฑบาตที่ยอดเยี่ยม คือ ที่ประณีต ฯ ฯ ก็ การที่ทำให้เป็นส่วนเลิศ กล่าวคือการให้ของภิกษุนั้น ใคร ฯ ไม่อาจถวายได้ ฯ จริงอยู่ ถึงบิณฑบาตเขาก็ได้ถวายเริ่มตั้งแต่อาสนะพระเถระลงไป ฯ สองบทว่า เต ภิกษุ ได้แก่ ภิกษุเหล่านั้น คือ ผู้ฉันบิณฑบาต เริ่มตั้งแต่อาสนะพระเถระลงไป ฯ ได้ยินว่าภิกษุเหล่านั้น ได้มรณภาพแม้ทั้งหมดทุกรูป ฯ คำที่เหลือในเรื่องนี้ ชัดเจนทั้งนั้น ฯ อันภิกษุได้บิณฑบาตที่ประณีตโดยเคารพในตระกูลพวกมิจฉาทิฎฐิผู้ไม่มีศรัทธา ยังมีได้พิจารณา ทั้งตนเองก็ไม่ควรฉันเลย ทั้งไม่ควรถวายแก่ภิกษุเหล่านี้ด้วย ฯ ภิกษุได้ภัตตาหารหรือของควรขบฉัน แม้สิ่งใดที่เป็นของค้างคั้นมาจากตระกูลมิจฉาทิฎฐินั้น, ภัตตาหารเป็นต้นแก่นั้น ไม่ควรฉัน ฯ เพราะว่าตระกูลเหล่านั้น ย่อมถวายแม้วัตถุที่เขาไม่ได้เอาอะไรปิดไว้ ซึ่งมีงูและแมลงป่องเป็นต้น นอนทับอยู่ เป็นของที่จะต้องทิ้งไปเป็นธรรมดา ฯ ภิกษุไม่ควรรับบิณฑบาตแม้ที่เปื้อนด้วยวัตถุมีของหอมและไขมันเป็นต้น จากตระกูลมิจฉาทิฎฐินั้น ฯ จริงอยู่ ตระกูลมิจฉาทิฎฐิเหล่านั้น ย่อมสำคัญซึ่งภัตตาหารที่ตนเอาเช็ดอุทที่มีโรคในร่างกายนแล้วเก็บไว้ว่าเป็นของควรถวาย แล ฯ ในเรื่องทดลอง (ยาพิษ) มีวินิจัยดังนี้ ฯ ภิกษุเมื่อจะทดลอง จึงทดลองทั้งสองอย่าง คือทดลองยาพิษด้วยคิดว่า ยาขนานนี้จะสามารถฆ่าบุคคลคนนี้ตายหรือไม่หนอ หรือทดลองบุคคลด้วยคิดว่า บุคคลคนนี้เกี่ยวยาพิษขนานนี้แล้ว จะพึงตายหรือไม่

หนอ ๆ เมื่อภิกษุให้ยาพิษด้วยประสงค์จะทดลองแม่ทั้งสองอย่าง เขาจะตายหรือไม่ก็ตาม เป็นอุลลัจจัย ๆ แต่เมื่อภิกษุให้ยาพิษด้วยคิดอย่างนี้ว่า ยาพิษขนานนี้ จงฆ่าบุคคลนี้ให้ตาย หรือว่า บุคคลคนนี้เคี้ยวยาพิษขนานนี้แล้วจึงตาย ดังนี้ ถ้าบุคคลนั้นตาย เป็นปาราชิก ถ้าไม่ตาย เป็นอุลลัจจัย ๆ

๒. ในเรื่องหญิงมีครรภ์กับชู้ มีวินิจฉัยดังนี้ ๆ บทว่า **ปวงฺกุสฺสปฏิกา** แปลว่า หญิงผู้ย่ำร้างสามีไปนานแล้ว ๆ บทว่า **คพฺภปาตณฺ** ได้แก่ เกตซ์ เช่นกับขานานที่หญิงบริโภคแล้ว เป็นเหตุให้ครรภ์แท้งไป ๆ เรื่องหญิงร่วมสามีสองคน มีเนื้อความชัดเจนแล้วแล ๆ ในเรื่องการทำแท้ง มีวินิจฉัยดังนี้ ๆ หญิงมีครรภ์นั้น เมื่อภิกษุบอกว่า จงรีดให้แท้งไปเองเถิด วานให้ผู้อื่นรีดทำให้แท้งไป นับเป็นผิดความมุ่งหมาย ๆ แม้เมื่อภิกษุบอกว่า จงวานผู้อื่นรีด ทำให้แท้งไปเถิด แต่นางรีดทำให้แท้งไปเสียเอง เป็นผิดความมุ่งหมายเหมือนกัน ๆ ชื่อว่า **ปริยายในมนุสสวีกหะ** ย่อมไม่มี เพราะเหตุนั้น เมื่อภิกษุพูดว่า ขึ้นชื่อว่าครรภ์ ถูกรีดแล้วจะแท้งไปเอง หญิงมีครรภ์นั้นจงรีดเอง หรือจงวานให้ผู้อื่นรีดให้แท้งไปก็ตาม ไม่ผิดความมุ่งหมาย เป็นปาราชิกทีเดียว ๆ แม้ในเรื่องนางครรภ์ให้รื้อน ถิ่นนี้เหมือนกัน ๆ ในเรื่องหญิงหมั้น มีวินิจฉัยดังนี้ หญิงผู้ไม่ตั้งครรภ์ ชื่อว่า หญิงหมั้น ๆ ธรรมดา หญิงไม่ตั้งครรภ์ ย่อมไม่มีแต่ว่า ครรภ์แม่ที่หญิงคนใดตั้งขึ้นแล้ว ไม่ดำรงอยู่ ชื่อนี้ ท่านกล่าวหมายถึงหญิงนั้น ๆ ได้ยินว่า ในคราวมีระดู หญิงทุกจำพวก ย่อมตั้งครรภ์ แต่อกุศลวิบากมาประจวบเข้าแก่พวกสัตว์ผู้เกิดในครรภ์ของหญิงที่เรียกกันว่าเป็นหมั้นนี้ ๆ สัตว์เหล่านั้น คือปฏิสนธิมาด้วยกุศลวิบากเพียงเล็กน้อย ถูกอกุศลวิบากครอบงำ จึงพินาศไป ๆ จริงอยู่ ในขณะที่ปฏิสนธิใหม่ๆ นั้นเอง ครรภ์ตั้งอยู่ไม่ได้ด้วยอาการสองอย่าง คือ ด้วยลมหรือสัตว์เล็ก ๆ เพราะอานุภาพแห่งกรรม ๆ ลมพัดให้แท้งแล้วทำให้อันตรธานไป ๆ สัตว์เล็ก ๆ ทั้งหลายกัดกินแล้วทำให้

อันตรายกันไป ๆ แต่เมื่อแพทย์ประกอบเกศเพื่อกำจัดลมหรือสัตว์เล็กนั้นแล้ว
ครรรพ์พึงตั้งอยู่ได้ ๆ ภิกษุ นั้น ไม่ได้ปรุ้งเกศขนานนั้น ได้ให้เกศที่ร้ายแรง
ขนานอื่น ๆ นาง ได้ตายไปเพราะเกศขนานนั้น ๆ พระผู้มีพระภาคเจ้าได้ทรง
บัญญัติทุกกฎไว้ เพราะภิกษุปรุ้งเกศ ฯ
